

ความเป็นมา

- * การเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญของพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย จิตใจสังคมและปัญญา
- * การเรียนรู้สามารถทำได้ทั้งในระบบการศึกษา (formal education) และนอกระบบ (information education) โดยการเรียนรู้นอกระบบมีส่วนมากถึงร้อยละ 80
- * การเรียนรู้ผ่านสื่อ นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของเด็กและเยาวชนไม่น้อยไปกว่าการเรียนรู้ผ่านระบบโรงเรียน นอกจากนี้ปัจจุบันโทรทัศน์ได้กระจายไปเกือบทุกครอบครัวจึงทำให้โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก
- * ที่ ผ่านมาสื่อ โดยเฉพาะรายการโทรทัศน์และวิทยุไม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร แต่กลับถูกใช้เพื่อเป็นเครื่องมือของภาคธุรกิจเพื่อกระตุ้นการบริโภคตลอดจน ปลุกฝังนิสัยและวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสมให้กับเด็กไทยอย่างต่อเนื่อง
- * ในประเทศอื่นๆ เช่น อังกฤษ อเมริกา มีการพัฒนาระบบสื่อเพื่อการเรียนรู้ขึ้น ซึ่งประเทศไทยควรศึกษาแนวทางดังกล่าว ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเทศไทยต่อไป

การจัดการระบบโทรทัศน์และวิทยุของประเทศอังกฤษ

แนวคิด

แนวคิดในการดำเนินงานด้านสื่อของอังกฤษแตกต่างจากประเทศไทยอย่างมากโดยให้สื่อเป็นบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชน (Public Services) ไม่ใช่บริการเพื่อแสวงหากำไร และได้วางกลไกการเชื่อมโยงของสถานีต่างๆ ขึ้นภายใต้ Communication Act 2003 โดยมองความเชื่อมโยงและบทบาทของสถานีต่างๆ อย่างเป็นระบบ (มี 5 สถานีหลัก) โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละสถานีให้เหมาะสมกับบรรทัดฐานขององค์กรแต่ละลักษณะ

ตัวอย่างเช่น บางสถานีเป็นของประชาชนโดยตรงที่ทำหน้าที่ให้บริการสาธารณะ (BBC) บางสถานีเป็นหน่วยงานเอกชนที่ตั้งโดยรัฐและมีหน้าที่ในการทำงานร่วมกับผู้ผลิตภาคเอกชนรายย่อย (Channal4) และมีสถานีเอกชนที่มีการกำหนดบทบาทในการบริการสาธารณะไว้อย่างชัดเจน

สถานี แต่ละสถานีจะมีความรับผิดชอบของสื่อสาธารณะอย่างมาก ก่อนการให้ความบันเทิง มีความเป็นสถาบันสูง ความรับผิดชอบต่อสังคมขยายไปในหลายด้าน เช่นการทำรายการครอบคลุมทุกอายุ ทุกสาขาอาชีพ และผู้ด้อยโอกาส การทำงานไม่ได้ทำเพียงแค่ตอบสนองด้านสื่อเท่านั้นแต่ยังขยายไปถึงการส่งเสริมการพัฒนาทางความคิดกิจกรรม และสันตนาการ

การพัฒนารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในประเทศอังกฤษ

การให้ความรู้และสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนในประเทศ รวมทั้งแนวทางในการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อังกฤษมีกฎหมายหลักเพื่อวางระบบสื่อให้เป็นบริการสาธารณะอย่างแท้จริงโดยได้ออก **Communication act 2003** ซึ่งกำหนดบทบาทความสัมพันธ์ของสื่อประเภทต่างๆและกำหนดให้ **officom** เป็นผู้ดูแลภาพรวมยกเว้น **BBC** (มี **Business charter** ที่แยกออกมาต่างหากเนื่องจากเป็นองค์กรที่จัดตั้งมากกว่า 60 ปี)

อังกฤษให้ความสำคัญอย่างมากต่อการออกกฎระเบียบในการทำงานด้านสื่อ สื่อแต่ละรายจะต้องแจ้งให้หน่วยงานที่กำกับดูแล คือ **Offcom** (หน่วยงานเหมือนกทช และกสทช รวมกัน) รวมถึงประชาชนให้ทราบว่าแต่ละปีมีนโยบายอย่างไรบ้างในการทำงาน เช่น การพัฒนาให้เกิดผู้ผลิตภายในประเทศ สัดส่วนของผู้ผลิตรายการย่อย และสัดส่วนของรายการที่หลากหลาย รายการที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้หลากหลายรวมถึงการผลิตรายการเพื่อตอบสนองคนพิการ เป็นต้น หน่วยงาน **Offcom** จะทำหน้าที่ออกกรอบการทำงานของสื่อดังนี้

กรอบการทำงานของสื่อโทรทัศน์

การดูแลเรื่องช่วงเวลาสำหรับครอบครัว ไม่ให้มีเนื้อหา บุหรี่ หรือความรุนแรงทางเพศ ในช่วง **05.00-21.00** น. และให้มีรายการที่ส่งเสริม เด็กเยาวชน และครอบครัว ในช่วงบ่าย สำหรับ **Pre School** ช่วงเย็น สำหรับเด็กเล็ก เด็กโต และช่วงค่ำ สำหรับที่ทุกคนในครอบครัว ให้ได้ใช้สื่อเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้โดยสอดคล้องกับความบันเทิงไว้ในตัว

กรอบการทำงานของผู้ผลิตรายการ

ผู้ผลิตรายการจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น จะไม่แสดงภาพที่ประชาชนประสบอุบัติเหตุให้เห็นทางโทรทัศน์ ฯลฯ

แนวคิดการพัฒนารายการสำหรับเด็กและเยาวชน

ประเทศอังกฤษได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการสื่อสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก ดังตัวอย่างของบีบีซี ที่มีการจัดตั้งช่องโทรทัศน์ขึ้นเฉพาะถึง 2 ช่อง โดยทำการเผยแพร่ในระบบดิจิตอล นอกจากนี้ยังมีการจัดทำสื่อเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กในชั้นเรียน ซึ่งครูสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ดังตัวอย่างของการจัดทำเว็บ"ไซต์เพื่อการเรียนรู้ (www.bbc.co.uk/learning) ซึ่งในเวปไซต์จะมีบทเรียน เกมส์ Video Clip) เป็นต้น มีการจัดการฝึกอบรมให้กับครูและนักเรียน มีการจัดทำ CD หนังสือและวีดีทัศน์เพื่อการเรียนรู้ มีการจัดทำ **BBCi** (ระบบการสื่อสารสองทางซึ่งผู้ชมสามารถเรียกดูข้อมูลหรือเล่นเกมส์ผ่านทางจอโทรทัศน์ได้) ในช่อง **CBBC** และ **CBeebies**

การพัฒนารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษมีระบบการสนับสนุนสื่อเพื่อการเรียนรู้ และมีระบบในควบคุมสื่อที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กอย่างจริงจัง ดังมีตัวอย่างดังนี้

- * การกำหนดสัดส่วนรายการที่ผลิตในประเทศและต่างประเทศเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพการผลิตในประเทศ
- * การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามวัยให้เหมาะสม
- * การใช้รูปแบบรายการและเทคนิคการนำเสนอให้เหมาะสมกับวัยและเนื้อหา
- * การใช้งานวิจัยและองค์ความรู้ในการพัฒนารูปแบบรายการ
- * การสนับสนุนให้มีผู้ผลิตรายการย่อย เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและความหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสังคม
- * การสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้มีอิสระจากการขายสินค้า
- * การสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตรายการอย่างต่อเนื่อง
- * การควบคุมการโฆษณา และเนื้อหารายการสำหรับเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม
- * การกำหนด Code of Conduct เพื่อเป็นแนวทางการควบคุมตนเองสำหรับสถานีและผู้ผลิตรายการ

ภาพ

การพัฒนารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในประเทศอังกฤษ

การพัฒนารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในประเทศอังกฤษ

